

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI**

“JAHON MUSIQA TARIXI”

Fanidan

SILLABUS (ishchi dastur)

3 - kurslar uchun

Bilim sohasi:	200 000 - San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	210000 - San'at
Bakalavriat yo'nalishi:	60211000 - San'atshunoslik (Musiqashunoslik)

Modul/FAN SILLABUSI
San'atshunoslik va pedagogika fakulteti

60211000 - San'atshunoslik (Musiqashunoslik)

ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Jahon musiqa tarixi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	JMT1829
Yil:	2025-2026
Semestr:	5-6
Ta'lim shakli:	Kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	20
Amaliy mashg'ulotlar	20
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	20
Mustaqil ta'lim	90
Kreditlar miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

F/M MI	Jahon musiqasi tarixi» fanining asosiy maqsadi - bo'lajak mutaxassislarni tayyorlashdagi, ular oldilariga qo'yiladigan masalalarni yechishda ijodiy yondoshishga o'rgatishdan iborat. Bu fanni o'rganayotganda talabalar kompozitorlarning estetik didlariga ahamiyat berishlari kerak. Yosh mutaxassislarni shaxs sifatida rivojlanishlarida hamda shaxsiy ijodiy o'rinlarini topishlarida mazkur fan muhim ahamiyat kasb etadi. Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Mazkur fan yuzasidan talaba musiqa san'ati rivojlanishi tarixiy jarayonining jamiyat tarixiy rivojlanishining evolyusiyasi bilan uzluksiz bog'liqligi, buyuk kompozitorlar ijodining jamiyat ma'naviy hayotiga ta'siri, musiqa haqida, uning mazmuni va ifodalash imkoniyatlari haqida tushuncha va tasavvurlarga ega bo'lishi talab etiladi. Ushbu fan bo'yicha talaba Yevropa musiqa madaniyati, Amerika musiqa maktabi, Rossiya, Sharq xalqlari musiqa madaniyatini davrlari bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lganligini namoyish etishi zarur.
-------------------	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Jahon musiqasi tarixini, rivojlanish tamoyillari; turli tarixiy davrlar va uslublarga xos bo'lgan oddiy va murakkab shakllar hamda cholg'u va vokal turkumlarni o'rganiladi.
-----------	--

Ta'lim natijalari (TN)

TN 1	- Jahon musiqa madaniyatining ko'p asrlik rivojlanish tarixi hamda hozirgi zamon;
TN 2	- Jahon musiqa madaniyati va san'atiga oid asosiy yodgorliklar va manbalar haqida tasavvurga ega bo'lishi;
TN 3	- Jahon xalqi hayotining turli tarixiy davrlaridagi eng muhim musiqiy-tarixiy jarayonlarni;
TN 4	- Jahon kompozitorlari ijodiyotining yo'nalishlari va janrlari,uslublarini bilishi va ulardan foydalana olishi;
TN 5	- Jahon kompozitorlik ijodiyotining asosiy janr va shakllarini, uslubiy voqe'liklarini tahlil etish;
TN 6	- Jahon zamonaviy musiqasidagi jarayonlarni tahlil etish va tanqidiy baholash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Fan mazmuni

Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) (M) V-semestr		Soat
M1	Avstriya musiqasining XX asrdagi asosiy musiqiy yo'nalishi ekspressionizm.	2
M2	XX asr ikkinchi yarmi Amerikaning klassik musiqasi	2
M3	Qadimgi Rus musiqasi (XIX asrgacha)	2
M4	Cherkov qo'shiqchilik san'atidagi yangiliklar, XVII asr Rus musiqasi tarixi	2
M5	Madaniyatning chuqur etik mazmunining ifodasi vositasida . A.Rubinshteyn, P.Chaykovskiy, A.Lyadov, A.Glazunov, S.Taneyev faoliyatlari.	2

Jami:		10
VI-semestr		Soat
M1	XIX asrda Rus musiqasi taraqqiyoti	2
M2	XX asr rus musiqasi madaniyati S.Prokofev, D.Shostakovichlar ijodi	2
M3	Musiqiy ijrochilikning rivojlanishi.	2
M4	Musiqiy teatrdagi izlanishlar.	2
M5	S. Prokofev. D. Shostakovichlarning opera, simfoniya va balet ijodi.	2
Jami:		10

Ma'ruza mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Ma'ruza mashg'ulotlari multimediya bilan jihozlangan auditoriyada 2 ta guruh uchun professor-o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Mashg'ulotlarda faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Amaliy mashg'ulotlari (A) V-semestr		
A1	Nemis kompozitorlik ijodi. R.Shtaus P.Xidemit K. Orf ijodlarida neoklassik tamoyillari misolida.	2
A2	Okean orti davrlari musiqasi. AQSH, Braziliya musiqasi namunalari.	2
A3	Sharqiy Yevropa musiqiy madaniyatlari, milliy kompozitorlik maktablari.	2
A4	Polsha Chexiya musiqasi madaniyatlari. Polsha – P. Shumanovskiy, VLyutoslavskiy, K Pandereskiy; Chex – B Martina.	2
A5	Rus musiqasi tarixi qadimgi davrdan XIX asrgacha	2
Jami:		10

VI-semestr

A1	Rus musiqasi tarixi qadimgi davrdan XIX asrgacha.	2
A2	Rus musiqasi XIX asrda	2
A3	XX asr S. Prokofev. ijodi.	2
A4	XX asr D.Shostakovich ijodi.	2
A5	S. Prokofev. D. Shostakovichlarning opera, simfoniya va balet ijodi.	2
Jami:		10

Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlarda faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Seminar mashg'ulotlari (S) V-semestr

S1	Avstriya musiqasining XX asrdagi asosiy musiqiy yo'nalishi ekspressionizm.	2
S2	XX asr ikkinchi yarmi Amerikaning klassik musiqasi	2
S3	Qadimgi Rus musiqasi (XIX asrgacha)	2
S4	Cherkov qo'shiqchilik san'atidagi yangiliklar, XVII asr Rus musiqasi tarixi	2
S5	Madaniyatning chuqur etik mazmunining ifodasi vositasida . A.Rubinshteyn, P.Chaykovskiy, A.Lyadov, A.Glazunov, S.Taneyev faoliyatlari.	2
Jami:		10

VI-semestr

S1	XIX asrda Rus musiqasi taraqqiyoti	2
S2	XX asr rus musiqa madaniyati S.Prokofev, D.Shostakovichlar ijodi	2
S3	Musiqiy ijrochilikning rivojlanishi.	2
S4	Musiqiy teatrdagi izlanishlar.	2
S5	S. Prokofev. D. Shostakovichlarning opera, simfoniya va balet ijodi.	2
Jami:		10
Jami:		30 soat

Masbg'ulotlar shakli: mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar (MT)

Mustaqil tahlilni tashkil etishda mazkur fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish mumkin:

- ✓ darslik, o'quv qo'llanma, maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha fanlar boblari va mavzularini o'rganish;
- ✓ tarqatma materiallar bo'yicha mahruzalar qismini o'zlashtirish;
- ✓ avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash;
- ✓ yangi musiqiy texnik vositalar va texnologiyalarni o'rganish;
- ✓ talabning ilmiy tekshirish (ijodiy) ishlarini (TITI) bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari yoki mavzularini chuqur o'rganish;
- ✓ faol o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari (ishbilar o'yinlar, diskussiyalar, seminarlar, kollokviumlar va b.)

Mustaqil tahlilni tashkil etishning mazmuni axborot-tahlim resurslaridan, tahlil muassasasida mavjud kutubxona, fonoteka va videoteka jamg'armasidan, reyeteriylardan, o'quv laboratoriyalari, ovoz yozuvi studiyalari, teleradiokom'aniya kanallari va konsert zaltaridan unumli foydalanishdan, bajarilgan. ishlarning tahlilini bayon etishdan iboratdir. Mazkur fanning xususiyatlaridan kelib chiqib kasbiy mahoratni rivojlantirish va takomillashtirishga qaratilgan vazifalarni maqsadli amalga oshirish ham nazarda tutiladi. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

MT1	.Qadimgi davr musiqsi. Fikr mulohaza , munozaralar rakursida	5
MT2	G F. Gendel ijodida Sharq musiqasi	5
MT3	Amir Temur siymosi Yevropa kompozitorlari ijodida	5
MT4	F.Shopen va Polyak musiqa san'ati.	5
MT5	G. Berliozning musiqiy tanqidiy qarashlari	5
MT6	.F. List fortepiano ijrochiligining islohotchisi	5
MT7	R.Shubertning qo'shiqchilik lirikasi	5
MT8	Dasturli simfonizm rivojida G.Berliozning "Fantastik simfoniya"ning ahamiyati	5
MT9	Dj.Rossinining opera ijodi	5
MT10	D.Verdi va italyan opera san'ati	5
MT11	F. Listning dasturli simfonik poemalari.	5
MT12	F. Shubert romanslari	5
MT13	."Qudratli to'da" va rus musiqa san'ati	5
MT14	Rimskiy - Korsakov ijodida sharq mavzular	5
MT15	.R Shedrin ijodi	5
MT16	S Prokofyev baletlari	5
MT17	D Shostakovich " 24 prelyudiya va fuga" turkumi	5
MT18	L.Betxoven va simfonizm	5
Jami		90

Asosiy adabiyotlar

1. Галушенко И.Г. История музыки народов мира. Вып.3. Т., "Музыка". 2008.
2. История зарубежной музыки. Выпуск 1-6, М.-СПб., 1986-2001. I-т.-535 б., II-т. -277 б., III-т. - 533 б., IV-т. - 529 б., V т. - 448 б.
3. История русской музыки. Выпуск 1-4, М., 1981-1987. I-т.-623 б., II-т.- 580 б., III-т.-486 б., IV-т.-525 б.
4. O.A.Ibrohimov, G'.M.Xudoev. "Musiqqa tarixi" O'quv qo'llanma T.2018y., 313b.
5. R.Tursunova, G.Tursunova. "Jahon musiqqa tarixi" O'quv qo'llanma T.2017y., 153b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ш.М.Мирзиёев. Танкидий тахлил, катъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якуни ва 2017 йил истикболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11
2. Ш.М.Мирзиёев. Буюк келажакимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга қурамыз. Тошкент "Ўзбекистон" – 2017 й.
3. Ш.М.Мирзиёев. Эркин ва фаравон демократик Ўзбекистон давлатини биргалликда барпо этамыз. "Ўзбекистон" НМИУ, 2016й.
4. Ш.Мирзиёев. Қонуи устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт таракқиёти ва халқ фаравонлигининг гарови. "Ўзбекистон" НМИУ, 2016 й.
5. Gruber R. Istoriya muzikalnoy kulturi. t. 1-2, M.,1941-1953.-873 b.
6. Muzikalnaya estetika Zapadnoevropeyskogo srednevekovya i Vozrojdeniya. M., 1965.-546 b.
7. Muzikalnaya estetika Zapadnoy Evropy XVII-XVIII vv. M.,1971.-534s
8. Muzikalnaya estetika stran Vostoka. M., 1967.-437 b.
9. Muzikalnaya estetika Germanii XIX v. t. 1-2, M., 1983.-287 b.
10. Теоретические наблюдения над историей музыки. М., 1987.-295 б.
11. Очерки по истории зарубежной музыки. М., 1983.
12. История и современность. Л., 1981.
13. Житомирский Д., Леонтева О., Мяло К. Западный музыкальный авангард после второй мировой войны. М.,1989.-303 б.
14. Габитова А. Минимализм в музыке. Т., 2007.-125 б.

Интернет сайтлари:

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.ziynet.uz
4. www.edu.uz
5. tdpu-internet.ru

Talabanning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etib olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob berib olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llash olish;
- tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.

b) 4 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob berib olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga xarakter qilgan bo'lsa;

v) 3 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Ibodov O'ktam Rasulovich o'qituvchi
E-mail:	ibodovuktam7419@gmail.com
Tashkilot:	Buxoro davlat universiteti San'atshunoslik va pedagogika fakulteti "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedrası
Taqrizchilar:	D.Yu.Ro'ziyev - p.f.n., professor B.I.Mustafoev - p.f.n., professor

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2025__yil 29avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedrasining 2025__yil 27avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv uslubiy

departament boshlig'i:

S.S.Davlatov

Fakultet dekani

S.S.Azimov

Kafedra mudiri

T.I.Rajabov

Tuzuvchi

O'.R. Ibodov

